

**Institutionen för samhälls och välfärdsstudier**

# **Palladium**

## **En verksamhetsutvärdering**

Nergiz Altun och Katerina Dunerholm

2008:1

**Rapport från Institutionen för  
samhälls och välfärdsstudier**

**ISSN 1654-0999**

# Innehåll

<b>SAMMANFATTNING</b>	<b>1</b>
<b>UNGDOMARNAS BEHOV AV ETT "HÄNGSTÄLLE" RESULTERAR I PALLADIUM PROJEKTET</b>	<b>1</b>
<b>PALLADIUM LÄGGS I PROJEKTFORM</b>	<b>1</b>
<b>PROJEKTLEDARENS OCH UNGDOMARNAS ROLL I PROJEKTET</b>	<b>1</b>
<b>UNGDOMARNAS ANSVAR FÖR GENOMFÖRANDE AV AKTIVITETER</b>	<b>2</b>
<b>ÖNSKAN OM ETT "HÄNGSTÄLLE" ÄR DELVIS UPPFYLLT</b>	<b>2</b>
<b>BRISTANDE ETNISK MÅNGFALD I VERKSAMHETEN</b>	<b>2</b>
<b>SYFTE</b>	<b>4</b>
<b>DISPOSITION AV RAPPORTEN</b>	<b>4</b>
<b>METOD</b>	<b>4</b>
<b>MATERIAL</b>	<b>5</b>
<b>BAKGRUND OCH GENERERING AV PROJEKTET PALLADIUM</b>	<b>5</b>
<b>ÖVERGRIPANDE MÅL SAMMANSTÄLLDA AV KOMMUNPOLITIKER OCH UNGDOMAR</b>	<b>5</b>
<b>PALLADIUM – ETT PROJEKT</b>	<b>6</b>
<b>UNGDOMARNAS FÖRVÄNTNINGAR PÅ PROJEKTET</b>	<b>6</b>
<b>UNGDOMARNAS ENGAGEMANG ÄR VERKSAMHETENS FRAMTID</b>	<b>8</b>
<b>AKTIVITETERNA BIDRAR TILL ANSVARSTAGANDE OCH SAMARBETSVILJA</b>	<b>8</b>
<b>KATRINEHOLMS BEHOV AV PALLADIUM</b>	<b>9</b>
<b>"ALLA SKA VARA MED"</b>	<b>10</b>
<b>SAMARBETE MELLAN PALLADIUM OCH FÖRENINGSLIVET I KOMMUNEN</b>	<b>10</b>
<b>AVSLUTNING</b>	<b>11</b>
<b>REFERENSLISTA</b>	<b>12</b>
<b>KÄLLOR</b>	<b>12</b>

## Sammanfattning

Denna utvärdering syftar till att belysa Palladiumprojektet ur ett antal olika perspektiv. Målet är att analysera hur Palladiums verksamhet har fungerat i relation till de mål och intentioner som fanns i planeringen av projektet, både från kommunpolitikernas håll och från brukarna av verksamheten, det vill säga ungdomarna. Vi har undersökt verksamhetens organisation, hur den fungerat och om det finns brister i verksamheten, samt om huruvida det finns ett fortsatt behov av Palladium i Katrineholms kommun. Utvärderingen grundar sig på dokumenten *Idéskiss- kultur- och mediehus för unga i Katrineholms kommun*, *Palladium no smoking*, och *Palladium - café och kulturhus för unga*, ett antal intervjuer med politiker, en tjänsteman och ungdomar som är involverade i projektets verksamhet samt en observation.

### **Ungdomarnas behov av ett "hängställe" resulterar i Palladium projektet**

Materialet visar på att det under en längre tid funnits ett önskemål från ungdomarnas sida om ett "hängställe" där ungdomar i kommunen skulle kunna samlas och aktiveras inom ramarna för olika kulturverksamheter. Under en tidigare kultursatsning i lokalen Gamla Palladium, en gammal biograf, sågs lokalernas potential att inhysa en ungdomsverksamhet av något slag. Då lokalerna blev tillgängliga under början av 2006 startade arbetet med att organisera ett projekt som skulle tillgodose ungdomarnas behov, vilket kom att kallas Palladium. Den övergripande målsättningen med uppstarten av Palladiumprojektet kan härledas till behovet av ett "hängställe". Målsättningen ger ungdomarna en möjlighet att ha ett eget "hängställe", det vill säga att mötas och träffas på deras egna villkor efter skoltiden. Målen har formulerats på så sätt att projektet ska likna en självständig, föreningsdriven verksamhet, likt andra verksamheter som erhåller bidrag från Kultur- och turismnämnden i Katrineholm. Det finns en strävan att Palladium ska vara en arena där ungdomar i kommunen ska kunna "hänga på", samt att det är ungdomarna själva som i hög grad ska styra organisationen nedifrån och upp samt att verksamheten efter projektperioden ska drivas i en föreningsdriven verksamhet. Chefen för Kultur och turismnämnden i Katrineholm uttrycker sig på följande sätt: *Palladium är en plats där ungdomar som kommer från olika miljöer, från olika samhällsklasser, olika nationaliteter från början, ska ha en möjlighet att vara med varandra.*

### **Palladium läggs i projektform**

Enligt de kommunalpolitiker som intervjuats valde man att lägga Palladium i projektform av hänsyn till att det fanns en osäkerhet huruvida det existerade ett engagemang bland ungdomarna i Katrineholm för att starta upp en verksamhet inom kulturområdet. Därmed ansågs det inte realistiskt att starta upp Palladium i en kontinuerlig verksamhet direkt. Det mest framträdande med organisationsstrukturen i projektet är i huvudsak den organiska strukturen, som är en följd av det sätt på vilket Palladium har växt fram. Med benämningen organiskt framväxt i detta projekt avses den organisation och struktur som har utvecklats under projektets gång. Där ungdomarna har haft det bärande ansvaret för vilka aktiviteter som ska genomföras, både dagtid och kvällstid. Den organiska strukturen som finns och utvecklas kontinuerligt är en passande struktur och organisation för just detta projekts förutsättningar. I utsagorna från informanterna har det framkommit att en sådan struktur har varit önskvärd och strävats efter redan från start.

### **Projektledarens och ungdomarnas roll i projektet**

I Palladiumprojektet finns en projektledare som främst bär ansvaret för den administrativa driften av projektet, men som även fungerar som ett stöd och ett bollplank för ungdomarna. Projektledaren bär ansvaret för projektets ekonomiska angelägenheter, ansvaret för personalen

samt för att hjälpa och stötta ungdomarna. Det är dock ungdomarna som är den bärande pelaren i projektet. De ungdomar som verkar inom Palladium bidrar med insatser som är av stor vikt för verksamhetens fortsatta existens, bland annat genom sitt engagemang med att anordna olika aktiviteter. Det har framkommit att utbudet av aktiviteter i verksamheten är stort och det är allt fler ungdomar som kommer till Palladium. De av informanterna som intervjuats och som är ungdomar, uttrycker att de är tacksamma och glada över att de äntligen fått ett ställe de kan vara och utföra sina aktiviteter som ungdomarna engagerar sig i på helt frivillig basis.

### ***Ungdomarnas ansvar för genomförande av aktiviteter***

Att genomföra aktiviteter kräver ofta ett stort ansvarstagande från ungdomarnas sida. All planering och anordning av de olika aktiviteterna för att allting ska fungera, kräver tid och åtaganden. Materialet visar att det är viktigt att ta hänsyn till den tid som ungdomarna spenderar, och det ansvar som ungdomarna bär på, under anordnandet av de olika aktiviteterna. Dessa ungdomar är i skolåldern, ungdomarnas engagemang i projektet kan ta för mycket av deras fritid som är till för skolarbete, umgänge med familjen eller aktivitet inom något annat område, som exempelvis sportaktiviteter. Frågan gällande huruvida ungdomarna har tid nog för att uppfylla kraven som deras engagemang inom Palladium kräver, utan att deras övriga ansvartaganden utanför Palladium påverkas negativt är i detta fall aktuell. En del av informanterna från kommunen uttrycker att de ser en viss risk att ungdomarna i längden kan komma att få för mycket ansvar för verksamhetens drift. De menar att engagemanget i de olika aktiviteterna kombinerat med ansvaret för drivandet av dessa aktiviteter kan gå ut över skolan, då de flesta av ungdomarna som ovan nämnt är i skolåldern. Informanterna ser att det även är problematiskt om ungdomarna känner sig tyngda av det ansvar som krävs av dem för att verksamheten ska kunna fungera. Ett alternativ är att anlita ytterligare personal som skulle kunna vara en resurs för att avlasta ungdomarna med olika moment när de behöver det under aktiviteternas gång. Däremot är det inte önskvärt att vuxna ska planera och sysselsätta ungdomarna utan endast att de ska vara en hjälpare hand.

### ***Önskan om ett "hängställe" är delvis uppfyllt***

Utifrån det insamlade materialet har det framkommit att målet att ungdomarna ska ha ett "hängställe", inte har nåtts till den grad som ursprungligen önskades. Enligt informanterna finns det planer, som vissa av dem är involverade i, att anordna fler aktiviteter. Det finns också en idé om att utöka "hängstället" genom att renovera en uteservering som finns i anslutning till Palladiums lokaler. Det finns en önskan och en strävan hos ungdomarna att det ursprungliga målet ska nås, de tror framför allt att det är tiden som är den avgörande faktorn för att Palladium ska bli det naturliga hängställe som de hade förväntat sig i starten av projektet. Dock anser ungdomarna likväl som de intervjuade politikerna, att andra mål har uppnåtts med gott resultat, i synnerhet målet gällande att verksamheten skulle präglas av kulturella inslag.

### ***Bristande etnisk mångfald i verksamheten***

I projektets målbeskrivning hittas ett av ungdomsprojektets mål, vilket är att alla ungdomar i Katrineholm skulle få en möjlighet till att mötas och träffas. Med andra ord har det varit ett grundläggande önskemål att ungdomar från olika sociala miljöer och olika etniska bakgrunder ska använda Palladium. Informanterna som är delaktiga i Palladium har uttryckt att det för närvarande inte ser ut på det viset. Utifrån intervjuerna framkommer det att det förhåller sig på så sätt att det är ungdomar med svensk etnisk bakgrund som är mer angelägna att organisera aktiviteterna, medan ungdomar med utländsk bakgrund oftare enbart är publik på vissa av de olika evenemang som genomförts. En av informanterna resonerar kring orsaken till denna skillnad i engagemang. Han säger att det är möjligt att icke-svensketniska ungdomar tror att de

inte är välkomna på Palladium. Med detta i åtanke kan det konstateras att önskemålet om att alla ungdomar i Katrineholm ska ha "hängställe" har delvis uppnåtts. Om ledningen och de deltagande ungdomarna vill att detta mönster ska brytas, bör de finna ett sätt att nå ut till alla ungdomar i Katrineholm oberoende av deras bakgrund. Det kan finnas många orsaker till denna skillnad, men en av orsakerna till denna snedvridning kan tänkas ligga i att de aktiviteter som i dag finns på Palladium har skapats av en viss grupp ungdomar, det vill säga de svensketniska, och att detta utbud inte appellerar till ungdomar utanför den gruppen. De som inte är av svensketnisk härkomst kan möjligtvis även känna att det är svårt att komma in i den gemenskap som har skapats. Palladiumprojektet har lett till goda effekter för Katrineholm som stad och kommun. Sammanfattningsvis vill vi påstå att rapporten visar att Palladiumprojektet på många sätt har lyckats aktivera och aktiverar ungdomarna i Katrineholm, vilket har lett till goda effekter för Katrineholm som stad och kommun, samtidigt som arbetet med att försöka nå ut till fler grupper av ungdomar in i verksamheten bör fortsätta. Ett tänkbart alternativ till att få fler ungdomsgrupper engagerade är att fortsätta att bjuda in redan kända artister till Palladium för att locka till sig en bred och ny publik. Chansen att ungdomarna kommer till en sådan tillställning är större än helt lokala evenemang då det antagligen är färre som är intresserade och känner till de med lokal förankring. Med andra ord, desto kändare artister som lockar fler ungdomar, desto fler får en positiv första kontakt med Palladiums verksamhet och dess möjligheter. Detta skulle kunna lösa en del av problematiken kring att få in nya ungdomar till verksamheten, och även säkra framtida aktiviteter. I dagsläget finns en stadig grund med engagemang och vilja från både kommunpolitiker, tjänstemän och framförallt ungdomarna att driva projektet som en kontinuerlig verksamhet i framtiden. Det bör vara ungdomarna som tillsammans finner en lämplig form att driva verksamheten i, med stöd och rådgivning från projektledare och annan ledning. Detta då det är ungdomarna som är verksamhetens kärna och de har vetskap om vilken form som är lämpligt utifrån deras egna behov och resurser. Samtidigt ger detta tillfälle för dem att fortsätta påverka organisationens struktur, vilket leder till att den organiska organisationsstrukturen fortsätter att existera och utvecklas.

## Syfte

Syftet är att analysera hur Palladiums verksamhet har fungerat i relation till de mål och intentioner som fanns i starten av projektet, både från kommunpolitikernas håll och från brukarna av verksamheten, det vill säga ungdomarna. Verksamhetens organisation undersöks, hur den fungerat och om det finns brister i verksamheten, samt om huruvida det finns ett behov av Palladium i Katrineholms kommun.

I denna utvärdering bör man ha i åtanke att analysen baseras på det empiriska material som samlats in och på utvärderingens ursprungliga syfte. Därmed kan det inte tas hänsyn till alla involverade individers tankar och åsikter kring utvärderingens innehåll.

## Disposition av rapporten

Inledningsvis beskrivs tillvägagångssättet som ligger till grund för utvärderingen, där ges en beskrivning på vilket sätt materialet blev insamlat, samt hur det insamlade materialet har bearbetats och använts i utvärderingen. Därefter presenteras det material som utvärderingen bygger på, vilket följer av en bakgrund och genereringsbeskrivning av projektet. De övergripande målen med projektet som sammanställdes av politiker och ungdomar lyfts fram, därefter följer ett avsnitt som beskriver Palladiumprojekts organisation och struktur. En framställning av ungdomarnas förväntningar på projektet följs av en beskrivning gällande ungdomarnas engagemang i verksamheten som den viktigaste orsaken till projektets fortsatta överlevnad. Detta följs av hur aktiviteterna som projektet genererar påverkar ungdomarna ur perspektiven ansvarstagande och samarbetsvilja, som följer av en beskrivning huruvida Katrineholm har ett behov av att verksamheten finns i kommunen. Målsättningen gällande att alla ungdomar ska vara delaktiga i verksamheten problematiseras, vilket följer av en diskussion kring samarbete mellan Palladiums verksamhet och föreningslivet i Katrineholms kommun. Utvärderingen avslutas med en fördjupad diskussion.

## Metod

I denna utvärdering av Palladiumprojektet har den *kvalitativa – naturalistiska-beskrivande* metoden valts. Den innefattar kvalitativa studier som inriktar sig i högre grad på ord än siffror. Ett kvalitativt tillvägagångssätt har tolkande, induktiv och konstruktionistisk karaktär (Bryman, 2002, s.249). Utvärdering grundar sig främst på intervjuer. Intervjuerna har varit strukturerade, vilket innebär att frågorna som ställdes till respondenterna utifrån ett i förväg framställt frågeschema. Frågorna formulerades på samma sätt och i samma ordning som de stod på frågeschemat i intervjusamtalen. Kontexten för respondenternas samtliga intervjuer har varit densamma, vilket i transkriberings och sammanställningsprocessen av intervjuerna säkrar respondenternas svar. Under hela utvärderingsprocessen har de grundläggande etiska frågorna gällande frivillighet, anonymitet, integritet och konfidentialitet tagits hänsyn till. Bland annat har respondenterna informerats om syftet med utvärderingen och att deras medverkan är på frivillig basis (Bryman 2002, s.249). Utvärderingen bygger på en så kallad *intuitiv utvärdering*, vilken bygger på tolkning och förståelse av det insamlade materialet. I positionen som utvärderare av Palladiumprojektet har det tagits hänsyn till ett flertal olika aspekter som är grundstenar i en intuitiv utvärdering. Dessa är att i denna utvärdering värderar vi och uttalar oss om resultat, att utvärderingen syftar till att bestämma i vilken utsträckningen målen verkligen realiserats, beskriva och bedöma utifrån det insamlade material samt bedöma värdet, i detta fall på ett känslomässigt plan för ungdomarna (Hultman & Eklund, 1999).

## **Material**

Inledningsvis fick vi tre dokument som sammanställdes efter det att lokalen Gamla Palladium upptäcktes. Dessa dokument går vid namn *Idéskiss- kultur- och mediebus för unga i Katrineholms kommun*, *Palladium no smoking*, och *Palladium - café och kulturbus för unga*. Vi tog därefter kontakt med kommunpolitiker, en tjänsteman och ungdomar som har varit eller är engagerade i Palladiums verksamhet på något sätt. Kontakten med dem hade till syfte att hitta lämpliga informanter för intervjuer som medförde att insamling av kvantitativt material kunde ske. De transkriberade intervjuerna, en observation och ovan nämnda dokument ligger till grund för det insamlade materialet som denna utvärdering bygger på.

## **Bakgrund och generering av projektet Palladium**

I Katrineholm finns det idag flera olika arenor för kultur. På dessa arenor ges ungdomarna tillträde till exempelvis Kulturskolan, som erbjuder estetiska program på ungdomarnas fria tid efter skoldagen. Idag är det främst barn som är målgruppen för Kulturskolans verksamhet, inte ungdomar. För både Kulturskolans verksamhet och estetiska programmet behövs arenor för att vissa upp resultatet av arbetet. Både hos ungdomar och hos politiker i Katrineholms kommun har det funnits en önskan om en plats där ungdomar ska kunna samlas och aktiveras inom kulturens ramar. Det har visat sig att sportaktiviteter fått högre prioritet och större ekonomiska resurser än exempelvis kulturaktiviteter av olika slag. Kommunpolitikerna anser att en satsning på ett ungdomsprojekt med en kulturinriktning skulle ge en större bredd av aktiviteter för kommunens alla ungdomar.

Chefen för Kultur och turismnämnden i Katrineholm uttrycker sig följande sätt: *Att det är liksom en plats där ja, ungdomar som kommer från olika miljöer, från olika samhällsklasser, olika nationaliteter från början, ska ha en möjlighet att vara med varandra.* Under en tidigare kultursatsning i lokalen Gamla Palladium, en gammal biograf, såg man lokalernas potential att inhysa en ungdomsverksamhet av något slag. När lokalerna blev tillgängliga under början av 2006 startade arbetet med att organisera ett projekt, vilket kom att kallas Palladium. För att kunna få fram ekonomiska resurser för start och drift av projektet krävdes ett snabbt agerande med att jobba fram nödvändiga planer och idéskisser som projektet skulle grunda sig på. I dokumenten som sammanställdes fanns inga klart formulerade mål som projektet skulle sträva efter, utan de var mer ett resultat av kommunpolitikernas och ungdomarnas gemensamma åsikter och önskemål kring vad projektet skulle syfta till. I ett av dokumenten läggs bland annat vikt på att även ungdomar som inte var intresserade av sport skulle få en arena att mötas, vara och visa upp sig och de egna uttrycken på. Detta för att det ansågs att ungdomarna skulle skapa en miljö där de kunde bland annat lära sig att ta ansvar, samarbeta och känna sig delaktiga, något som kan leda till bekräftelse på sitt egenvärde. Vidare läggs det vikt vid att lokalens miljö och utrustning ska ge möjlighet för de ungdomar som inte har vare sig det kulturella eller ekonomiska kapitalet i sin bakgrund att utveckla sina kulturella färdigheter och skapa något eget. I dokumentet *Palladium no smoking* får ungdomarna själva en möjlighet att uttrycka önskemål gällande aktiviteter som projektet ska driva. Det finns brett spektrum av aktiviteter som ungdomarna har gett förslag på, till exempel uppträdanden av olika slag, som teater, poesi och konserter. Där finns även ett förslag på en verkstad där ungdomar kan utöva hantverk av olika slag. Ett annat förslag är att lokalerna kan uthyras eller delas med andra föreningar som vill förlägga sina aktiviteter till Palladium.

## **Övergripande mål sammanställda av kommunpolitiker och ungdomar**

Glen Hultman och Björn Eklund beskriver hur utvärderingar kan genomföras genom att ge flera exempel från företrädare för olika utvärderingsmodeller. För denna utvärdering har den så kallade

*måluppfyllelsemodellen* varit av stor vikt, då vi har formulerat mål i beteendetermer, samlat in data, tolkat resultat och utformat rekommendationer som våra respondenter har uttalat sig om (Hultman & Eklund, 1999).

Den övergripande målsättningen med Palladiumprojektet kan härledas till att Katrineholms kommun i samarbete med ungdomarna i kommunen hade för avsikt att skapa en arena för ungdomarna, där de ges en möjlighet att ha ett eget ”hängställe”, det vill säga att det finns en plats där de kan mötas och träffas på deras egna villkor efter skoltiden. Det fanns ett önskemål från ungdomarnas sida att ”hängstället” skulle finnas inom ramarna för kultur. Det har visat sig att detta grundläggande mål har omformulerats då ungdomarnas önskemål och andra förutsättningar bidrog till att vikt kom att läggas på den kulturella aspekten i ”hängstället”. Målet har formulerats på så sätt att projektet ska likna en självständig, föreningsdriven verksamhet, likt andra verksamheter som erhåller bidrag från Kultur- och turismnämnden i Katrineholm. Det finns en strävan att Palladium ska vara en arena där alla ungdomar i kommunen ska kunna ”hänga på”, samt att det är ungdomarna själva som i hög grad ska styra organisationen nerifrån och upp samt att verksamheten efter projektperioden ska drivas i en föreningsdriven verksamhet.

### **Palladium – ett projekt**

Enligt de kommunalpolitiker som intervjuats valdes Palladium att läggas i projektform av hänsyn till att det fanns en osäkerhet huruvida det existerade ett engagemang hos ungdom i Katrineholm för att starta upp en verksamhet inom kulturområdet. Därmed ansågs det inte realistiskt att starta Palladium i en kontinuerlig verksamhet direkt. Det mest framträdande med organisationen i projektet är i huvudsak den organiska strukturen, som är följd av det sätt på vilket Palladium har växt fram. Benämningen syftar i detta fall på en organisation och struktur som har utvecklats under projektets gång, där ungdomarna har det bärande ansvaret för vilka aktiviteter som ska genomföras, både dagtid och kvällstid. Den organiska strukturen som finns och utvecklas kontinuerligt är en passande struktur och organisation för just detta projekts förutsättningar. I utsagorna från informanterna har det framkommit att en sådan struktur har varit önskvärd och strävats efter i och med uppstarten. I Palladiumprojektet finns en projektledare som bär ansvaret för främst den administrativa driften av projekt, men som även fungerar som ett stöd och ett bollplank för ungdomarna. Projektledaren bär ansvaret för projektets ekonomiska angelägenheter, ansvaret för personalen samt att hjälpa och stötta ungdomarna på Palladium.

### **Ungdomarnas förväntningar på projektet**

Palladium är ett resultat av ett behov som fanns hos ungdomarna i Katrineholms kommun, dock skiljer sig individerna från massan, vilket leder till att varje enskild ungdom har sina egna förställningar och förväntningar på projektets utformning. En informant talar för sig själv och sina vänner i föreningen, han menar:

Vi var inte med från början, vi halka på bananskål till sommaren. Vi kom in i bilden efter att Palladium hade startat. För mig är det väldigt trevligt att vara på Palladium och träffas. Vi har mycket nära kontakt med andra i föreningen och personalen på Palladium. De är jättetrevliga när vi kommer dit, vi pratar och fikar... Vi startar ju ungdomsrevyn så nu har vi ett ställe att visa upp det vi håller på med.

Informantens förväntningar på projektets utformning har infriats då Palladium blev hängstället som önskades från början, men även en plats där föreningen som informanten är medlem i har en plats att vara och verka på. Även ungdomar som inte har varit med sedan starten av projektet, har fått en miljö där deras behov kan tillgodoses på ett antal områden. Det finns också ungdomar



som varit med redan från start, de har även kunnat påverka och bestämma utformningen av lokalerna samt aktiviteter. En informant som var med under uppbyggandet sommaren 2006 har en annan åsikt gällande infriade förväntningar och uttalar sig på följande sätt:

Jag tror att mina förväntningar kommer att uppfyllas. Mina förväntningar har också ändrats. Först var det så att Palladium skulle vara ett bohemiskt ställe, men det är absolut inte det. Just nu är det samma typ av människor som kommer, men min önskan är att det bli mer variation, om det blir det, då blir jag nöjd.

En annan informant menar:

Framtiden ser bra ut. Förra sommaren var det omöjligt, det kom några stycken bara. Nu så är det 15-30 personer varje dag tror jag. Det börjar bli bra. De tar ju dit kända musiker också så det kommer mera folk. Det är jättekul. Det behövs att någon säger att någon kändis kommer att uppträda där så sprids de runt...

Några av ungdomarna har uttryckt sina egna förslag på hur Palladium som verksamhet skulle kunna uppnå målet om ett hängställe samt hur antalet ungdomar som besöker Palladium ska öka. Under intervjuerna har alla informanter nämnt hur Palladium, enligt dem, skulle kunna utvecklas och bli en mer naturlig mötesplats. Utifrån majoriteten av ungdomarnas utsagor, har det framkommit att det mål gällande att ungdomarna ska ha ett hängställe, inte har nåtts till den grad som ursprungligen önskades. Dels anser de att öppetiderna på vardagarna borde vara längre då det ofta tar tid att komma till Palladium efter skolan, vilket leder till att när de väl kommer dit är det inte många timmar kvar till stängningsdags. Informanterna menar att vissa aktiviteter måste få ta den tid det tar för att kunna avslutas, både på helger och under vardagar. Informanterna anser även att det rör sig för få ungdomar på Palladium under vardagarna, detta kan vara en konsekvens av, som de anser att, de anser att öppetiderna är för korta. En informant menar att fler aktiviteter på vardagarna och vardagskvällar med kontinuerliga aktiviteter kan öka intresset att komma till Palladium. En annan informant tycker att "hängdelen" borde utvecklas och bli mer nischad och speciell för ungdomarna, cafédelen borde likna just ett café, inte en fritidsgårdskiosk med ett stort utbud av godis. Detta kan vara en anledning till att det kommer färre äldre ungdomar, då de väljer att gå till andra fik i centrum som kan erbjuda ett hängställe med en speciell miljö och ett visst utbud av förtäring som ungdomarna uppskattar mer än det som finns tillgängligt på Palladium idag. Enligt informanterna finns det planer på att anordna fler aktiviteter samt en projektidé som har som syfte att utöka hängstället genom att renovera en uteservering som finns i anslutning till Palladiums lokaler. I dagsläget är Palladium en fungerande ungdomsarena med engagerade ungdomar och personal där utbudet av aktiviteter är stort och brett. Detta leder till att än fler ungdomar söker sig till verksamheten. Ungdomarna uttrycker att de är tacksamma och glada över att de äntligen fått ett ställe de kan vara på och genomföra sina aktiviteter. En av informanterna som får frågan om vilka aktiviteter som finns på Palladium, uttrycker sig på följande vis när denne svarar på frågan:

Det finns en scen för allt möjligt då, man kan spela musik och det kommer mer, det finns olika spel, yatzy, titta på TV, det finns möjlighet att surfa på Internet, man kan kolla på utställningar, man kan fika och prata med kompisar och personal. Sen finns det ett biljardbord... Vi håller på och kollar med byggnadsnämnden om vi kan bygga en uteservering ute på gården... Vi vill renovera stället och öppna det till sommaren. Så det är vårt lilla framtida projekt.

Citatet visar på att det finns olika slags aktiviteter som ungdomarna kan välja bland och att det finns en medvetenhet kring att dessa aktiviteter finns. Citatet visar även på att ungdomarna vill

utnyttja de möjligheter som finns på Palladium, bland annat genom att renovera utegården. Viljan att utnyttja möjligheter och resurser har även uttryckts från andra informanter, som menar att de kommer att utföra liknande renoveringar på andra utrymmen som finns i Palladium lokalen.

Det finns en önskan och en strävan hos ungdomarna att det ursprungliga målet ska nås, de tror framför allt att det är tiden som är den avgörande faktorn för att Palladium ska bli det naturliga ”hängställe” som de hade förväntat sig i början av projektet. Dock anser ungdomarna liksom de intervjuade politikerna och tjänstemännen, att andra mål har uppnåtts med gott resultat, i synnerhet målet gällande att verksamheten skulle präglas av kulturella inslag.

### ***Ungdomarnas engagemang är verksamhetens framtid***

I ett projekt av Palladiums karaktär är sannolikheten stor att verksamheten försvinner om engagemang och intresse sinar från användarna av verksamheten, vilket ungdomarna. I dag verkar det finnas fullt tillräckligt med engagemang för att verksamheten ska kunna fungera. Både politiker och ungdomar anser att engagemang och antal besökare är avgörande för att verksamheten ska kunna fortsätta existera. De ungdomar som verkar inom Palladium bidrar med insatser som är av stor vikt för verksamhetens fortsatta existens, bland annat genom sitt engagemang. De kan också dra in nya ungdomar som kommer på exempelvis konserter, teater föreställningar, går på fika med mera. De ungdomar som är insatta och verksamma på Palladium har en roll allt från uppträdare, publik eller är de en del av de ungdomarna som bara kommer och ”hängar” på Palladium. Risken finns att om dessa i så fall slutar besöka Palladium, försvinner dessa grupper helt, då det endast har varit en liten grupp som har varit aktiva inom alla dessa områden i verksamheten. För verksamhetens fortsatta existens är det därför viktigt att de ungdomar som redan är verksamma på Palladium, drar in nya ungdomar till projektet som kan efterträda de som slutar, för att få en kontinuerlig och lyckad verksamhet. Om det går åt motsatt håll, och inga nya ungdomar blir involverade i Palladium, kanske verksamheten måste läggas ner. Ett alternativ som kan engagera fler ungdomar i nuet och i framtiden kan vara en fortsatt utökning och utveckling av redan befintliga aktiviteter. Det är också viktigt att dessa återkommer kontinuerligt, då ges en grund för ett vanemönster, där det kan bli självklart för ungdomar att utnyttja Palladiums aktiviteter även under vardagarna. Eftersom varje enskild ungdom har sina egna intressen och önskemål kring vilka aktiviteter som ska finnas på Palladium, bör man försöka hitta en kärna av aktiviteter som passar majoriteten av ungdomar.

### ***Aktivitetserna bidrar till ansvarstagande och samarbetsvilja***

Ungdomarna engagerar sig på helt frivillig basis med att anordna olika aktiviteter på Palladium och att genomföra aktiviteter kräver ofta ett stort ansvarstagande. Det är viktigt att detta inte blir för stort så att det går ut över ungdomarnas andra åtaganden som skolarbete, familj och övrig fritid som spenderas utanför Palladiums väggar. Ungdomarna som intervjuats ger uttryck åt att de kontinuerligt lärt sig ta ansvar för de aktiviteter de medverkar i, en av dem uttrycker sig på följande sätt:

Oj... Det är en del saker. Det är ansvarsbiten. Det är så att man alltid lär sig något nytt. För min del är det tekniken jag lär mig mycket av... Samspel med andra, det är många parter man ska tänka på, samarbeta med. Det är publiken också... Det är mycket man lär sig.

Informanten menar att hon drar olika och många lärdomar genom att anordna aktiviteter, hon menar att hon lär sig att ta ansvar, lär sig hur scenteknik fungerar samt samarbete och kommunikation mellan olika grupper och förstås publiken. Informanten är positiv till de lärdomar som hon drar av att vara engagerad i Palladium och att anordna aktiviteter. Det händer

dock även att informanterna har negativa erfarenheter av ansvaret de bär. Kanske handlar det om tidsperspektiv. I det korta perspektivet tycker informanterna att det kan vara påfrestande att inte få den hjälp de behöver från ledningen, men i det långa loppet menar de att det är en positiv lärdom att ta ansvar, då de blir tvungna att hantera olika problem på egen hand. Under en sådan ledning som ger ungdomarna självständighet uppfylls det mål som skapats under projektets gång, det om en ungdomsstyrd verksamhet. Några av informanterna från kommunen uttrycker att de ser en viss risk med att ungdomarna i längden kan komma att få för mycket ansvar för verksamhetens drift. De menar att engagemanget i de olika aktiviteterna kombinerat med ansvaret för driften av dessa aktiviteter kan gå ut över skolan, då de flesta av ungdomarna är i skolåldern. De ser att det även är problematiskt om ungdomarna känner sig tyngda av det ansvar som krävs av dem för att verksamheten ska kunna fungera. Det är också viktigt att omgivningen som föräldrar och skola inte blir negativt inställda till ungdomarnas engagemang i Palladium. Kanske vore det därför bra med ytterligare personal som skulle kunna vara en resurs för att avlasta ungdomarna. Däremot är det inte önskvärt att vuxna ska planera och sysselsätta ungdomarna utan endast vara en hjälpande hand. Om den kommunala ledningen väljer att omorganisera verksamheten genom att anställa flera, får det inte ske till priset av att målet om en självständig, av ungdomarna själva föreningsdriven verksamhet, inte uppnås. Risken ökar också för att erbjudna aktiviteter förflyttas längre bort från ungdomarnas egna önskemål. En möjlig lösning på problematiken kring att minska ungdomarnas ansvar samtidigt som det inte anställs någon ny i ledningen, kan vara att det skapas en grupp ungdomar som kan ta det ledande ansvaret i driften av Palladium samt organiseringen av aktiviteter. Dessa ungdomar skall helst inte vara involverade i fler aktiviteter, utan vara intresserade just av att underhålla driften och organisera aktiviteterna. Exempelvis kan arbetsuppgifterna vara att organisera och driva igenom aktiviteterna, att ansvara för det organisatoriska genomförandet, alltifrån att planera, genomföra och slutföra aktiviteten. Om en ungdom till exempel är intresserad av endast marknadsföring så kan denne ta ansvaret för just detta. Med en sådan lösning undviker man att ungdomarna deltar i för många och spridda aktiviteter, samtidigt som man undgår att gå bort från målet om att organisationsstrukturen ska underlätta för ungdomarna att påverka med sina önskemål.

### ***Katrineholms behov av Palladium***

Utifrån insamlat material har det framkommit att det framförallt finns en kärnintressent i Palladiumprojektet, vilket är Katrineholms kommun. Under observationen vi gjorde på Palladium visade det sig att det fanns en vägg där ungdomarna hade målat med graffiti. Under en träff med några från ledningen i Palladium fördes en diskussion och de uttalade sig att det kan vara på så vis att ett projekt som har liknande struktur som Palladiumprojektet, även kan bidra med andra, mindre mätbara men positiva effekter. På så sätt kan det motverkas de problem som ofta förknippas med sysslösa ungdomar, som exempelvis kostnader som följer av graffiti. Graffiti i offentliga miljöer kan uppfattas som vandalisering, men det kan också ses som ett bevis på att ungdom inte har en miljö att uttrycka sin konst på lagligt sätt i. På Palladium har detta tagits hänsyn till då som tidigare sagt, ungdomarna har fått dekorera delar av lokalerna i graffiti-form med fria händer. Vi har funderat kring att det kan bli så, att utgifterna för kommunen kan komma att bli lägre med tanke på att ungdomarna har fått en arena och en möjlighet att uttrycka sin konst på ett lagligt vis. En annan fördel med att ungdomar får en plats att vara och inte vara ”ute på stan” på helgerna. En informants utsaga är väldigt talande kring detta, han uttrycker sig på följande vis;

Jag har jobbat på McDonalds i Katrineholm i fyra år, och man såg att varenda fredag vad dom gjorde, ungdomarna i den åldern. De yngsta som var ute ändå, de som var 14-15 dom gick ut och drack lite och sen satte de sig på McDonalds och kunde vara där i många många timmar, och bara umgås med sina vänner. Man tänkte det, vart ska dom vara? Det finns ju inte, de kan

ju inte springa till Inferno Kryptan. För det är ju trots allt ganska långt att gå dit. Jag tycker att Infernokryptan är en jätte bra plats men det kan vara svårt att ta sig dit för vissa som dom i Vännbo. Så jag tycker att gamla Palladium har fyllt ut den funktionen, det finns val man kan göra där. : Ja att de får vara i centrum, där man vill vara en fredags kväll. Man kan gå in där och sätta sig. Det behöver kanske inte vara ute på stan, bland alla andra fulla personer. Vara med sina vänner, konserter kommer. Man kan gå in och lyssna på musik, de behöver inte allt från att försöka komma in på Barbros, eller vad de nu heter. Det vet jag ju, jag har vart inne och tittar några gånger, när jag försökt få tag på lite personal någon kväll. Då har det vart jätte mycket folk. Det är för mig en stor framgång.

I ovan citat uttrycks en märkbar förändring i vissa av Katrineholms ungdomars sätt att röra sig inom stadens olika miljöer, framför allt när det gäller helgkvällar. Palladium har blivit det rum dessa ungdomar rör sig inom och kan umgås som alternativ till kvällsöppna ställen som McDonalds. Det behov som har uttryckts från ungdomarnas håll gällande att de behövde en arena att vara på, har i och med Palladium tillgodosetts i hög grad.

### **”Alla ska vara med”**

I projektets målbeskrivning står det att målet med ungdomsprojektet är att alla ungdomar i Katrineholm ska få en möjlighet till att mötas och träffas. Med andra ord har det varit ett grundläggande önskemål att ungdomar från olika sociala miljöer och olika etniska bakgrunder ska använda Palladium. Informanterna har uttryckt att det för närvarande inte ser ut på det viset. Utifrån intervjuerna framkommer att det förhåller sig så att det är ungdomar med svensk etnisk bakgrund är mer angelägna att organisera aktiviteterna, medan ungdomar med utländsk bakgrund är benägna att vara publik på vissa av de olika evenemang som genomförs. En av informanterna resonerar kring orsaken till denna skillnad i engagemanget, då han säger att det är möjligt att icke-svensketniska ungdomar tror att de inte är välkomna på Palladium. Med detta i åtanke kan det konstateras att önskemålet om att alla ungdomar i Katrineholm ska ha ”hängställe” har delvis nåtts. Om ledningen och de deltagande ungdomarna vill att detta mönster ska brytas, bör de finna ett sätt att nå ut till alla ungdomar i Katrineholm oberoende av deras bakgrund. Det kan finnas många orsaker till denna skillnad, men en av orsakerna till denna snedvridning kan tänkas ligga i att de aktiviteter som i dag finns på Palladium har skapats av en viss grupp ungdomar, alltså de svensketniska, och att detta utbud inte appellerar till alla ungdomar. De som inte är av svensketnisk härkomst kanske också känner att det är svårt att komma in i den gemenskap som redan finns där. Detta kan grunda sig på det en informant menar /.../ *Det är samma typ människor som kommer, med samma stil, som umgås i samma kretsar. Jag önskar mig att det vore mer variation så att alla människor kunde komma dit.* Problemet kan även tänkas grunda sig på att de individer som är aktiva inom verksamheten drar in sina vänner och deras vänner i sin tur verksamhet, vilket kan medföra att det bildas vissa grupper där alla känner och är intresserade av liknande saker. För att målet gällande att det ska finnas en arena för alla ungdomar ska nås, borde de involverade i Palladium i så fall bli mer flexibla än de är i dag, när det gäller möjligheten till att etablera nya aktiviteter på Palladium, eller jobba aktivare med att få ungdom med olika bakgrunder in projektet.

### **Samarbete mellan Palladium och föreningslivet i kommunen**

Katrineholm drar även nytta av Palladium gällande föreningslivet i Katrineholm kommun, främst sådana föreningar som är riktade till ungdomar. Ett antal olika föreningar håller till på Palladium, allt från brädspelföreningar till föreningar som syftar till att lära föreningsmedlemmarna konsten att genomföra olika arrangemang. Palladium är en knutpunkt för de olika föreningarna som håller till där och utför aktiviteter av olika slag utifrån föreningarnas behov. Det finns en önskan från

informanterna och det jobbas med, att alla föreningar som är verksamma inom Palladium ska kunna nyttja lokalerna en i förväg bestämd dag eller flera dagar i veckan. På så sätt sker det ett visst samarbete mellan de olika föreningarna. Vissa av dessa nyttjar Palladiums lokaler för att enbart hålla sina seminarier, medan många andra exempelvis ungdomsföreningar har sina uppträdanden där. Det förekommer att dessa måste samarbeta med varandra, för att exempelvis de som uppträder, är på grund av sina långa föreställningar, ibland tvungna att ”hoppa in någon timme på allas dagar” som en informant uttrycker det, för att kunna visa sina föreställningar i helhet. Det vill säga att föreningarna utnyttjar lokalerna maximalt i och med att de kan göra exempelvis ett kortare uppträdande trots att det är någon annan förening som har bokat lokalen den dagen. Palladium kan komma att bli en fusion mellan de olika föreningarna i Katrineholm samtidigt som det är de hängställe som önskades, då lokalerna inbjuder till denna lösning. Målet är att Palladium ska övergå till en kontinuerlig föreningsdriven verksamhet, en lösning på detta kan vara att engagerade individer från de olika föreningarna som håller till på Palladium, tillsammans med ungdomar som redan är engagerade i Palladiums verksamhet, kan driva den föreningen.

## **Avslutning**

Utvärderingen syftade till att analysera och belysa Palladiumprojektet ur ett antal olika perspektiv som alla bottenar i hur Palladiums verksamhet har fungerat i relation till de mål och intentioner som fanns i uppstarten av projektet. Verksamhetens organisation har undersöks, hur den fungerat och om det finns brister i verksamheten, samt om huruvida det finns ett behov av Palladium i Katrineholms kommun. Utifrån det insamlade materialet har det framkommit att organisationen på många sätt har lyckats aktivera och aktiverar ungdomarna i Katrineholm, vilket har lett till goda effekter för Katrineholm som stad och kommun, samtidigt som arbetet med att försöka nå ut till fler grupper av ungdomar in i verksamheten bör fortsätta. Ett gångbart alternativ till att få en dessa grupper är att fortsätta att bjuda in redan kända artister till Palladium för att locka till sig en bred och ny publik till Palladium. Chansen att ungdomarna kommer till en sådan tillställning är större än alternativ som är lokalt förankrade då det antagligen är färre som är intresserade och känner till dem med lokal förankring. Det vill säga, ju kändare artister som lockar ungdomar, ju fler får en positiv första kontakt med Palladiums verksamhet och dess möjligheter. Detta skulle kunna lösa en del av problematiken kring att få in nya ungdomar till verksamheten som kan säkra dess framtid. I dagsläget finns en stadig grund med engagemang och vilja från båda kommunpolitiker och ungdomarna att driva projektet i en kontinuerlig verksamhet i framtiden. Det bör vara ungdomarna som tillsammans finner en lämplig form att driva verksamheten i, med stöd och rådgivning från projektledare och annan ledning. Detta då det är ungdomarna som är verksamhetens kärna och de har vetskap om vilken form som är lämpligt utifrån deras egna behov och resurser. Samtidigt ger tillfälle för dem att fortsätta påverka organisationens struktur, vilket leder till att den organiska organisationsstrukturen fortsätter att existera och utvecklas.

## **Referenslista**

Bryman Alan (2002) *Samhällsvetenskapliga metoder*, Malmö: Liber.

Eklund Björn & Hultman Glen (1999) *Utvärdering i kommunerna- en handbok: hur man gör och hur man tänker*, Rapportserie: Centrum för kommunstrategiska studier, 1402-876X; 1999:1 vid Linköpings universitet, Linköping.

## **Källor**

Idéskiss- kultur och mediehus för unga i Katrineholms kommun, 2006-02-06

Palladium no smoking, 2006

Palladium - café och kulturhus för unga, 2006-05-02